

Mötesanteckningar Libris utvecklingsråd 16 november 2022

Medverkande: Stefan Andersson (Uppsala universitet), Sara Kjellberg (Malmö universitet), Anders Söderbäck (Stockholms stadsbibliotek), Linda Vidlund (Sveriges Lantbruksuniversitet), Carina Bergman (Vitterhetsakademins bibliotek), Johanna Berglind (KB).

Ordförande: Oskar Laurin (KB)

Adjungerad: Johanna Robinson Aalto (KB)

Sekreterare: David Södergren Medin (KB)

Mötet hölls via Zoom.

1. Välkommen

Ordförande Oskar Laurin hälsar välkomna, och alla presenterar sig kort.

Oskar Laurin är enhetschef på Enheten för bibliotekssamverkan på KB, David Södergren och Johanna Berglind är nya Libriskoordinatorer på KB och kommer i fortsättningen att fungera som sekreterare. Carina Bergman från Vitterhetsakademins bibliotek är nyutnämnd representant för specialbiblioteken. Stefan Andersson från Uppsala Universitet har deltagit i rådet flera år. Linda Vidlund är överbibliotekarie på SLU och deltar i sitt första möte. Sara Kjellberg är chef för Malmö universitetets bibliotek och suttit med i rådet i fyra år. Anders Söderbäck från Stockholms stadsbibliotek är chef för digitala biblioteket och medier och har suttit med i rådet i flera år. Johanna Robinson Aalto är produktledare för Libristjänsterna och har deltagit som sekreterare i ett tidigare möte.

Rådet har inte hållit möten sedan 2020 men nu har tidigare medlemmar bjudits in till ett möte för att diskutera rådets framtid. Från KB:s sida vill man göra en ny nomineringsrunda och starta upp utvecklingsrådet igen.

2. Föregående minnesanteckningar

Under mötet kommer vi att återkoppla kring Libris vision och KB:s arbete med den. En diskussion på KB förs också kring rådets funktion vilket diskuteras vidare under mötet.

3. Presentation och synpunkter från deltagande ledamöter

Sara Kjellberg menar att det är en utmaning att som representant för SUHF representera 38 olika lärosäten och menar att det måste vara ännu svårare som representant för SKR. Viktigt att komma ihåg att Libris är ett system och verktyg som alla medlemmar bidrar till innehåll med, hon vill diskutera hur sökgränssnittet i Libris-katalogen blivit försämrat när innehåll och metadata läses in från e-pliktleveransen.

Linda Vidlund ser Libris som en viktig nationell tjänst och vill bidra med så mycket input som möjligt från både bibliotekarier och användare. Hon har inte hört så mycket om problem för användare men menar att det kan bero på att SLU är ett litet bibliotek med få tryckta medier.

Stefan Andersson lyfter utbildningar som en viktig fråga och efterfrågar den typ av introduktions och fortsättningsutbildningar som KB tidigare anordnat. Kanske behövs det och en ny sorts utbildningar som är inriktat på nya format. Han upplever också en kvalitetsförsämring av datat i Libris.

Carina Bergman är ny representant för specialbiblioteken, på Vitterhetsakademins bibliotek använder man Alma som bibliotekssystem och exporterar resurser till Libris, Carina känner igen sig i de utmaningar som tidigare talare nämnt.

Anders Söderbäck har en bakgrund från Stockholms universitetsbibliotek och KB men arbetar idag på Stockholms Stadsbibliotek. Anders lyfter att det inom folkbiblioteken inte finns samma nätverk som inom högskolebiblioteken. Man vet inte alls vad som händer på andra bibliotek i landet vad gäller Librisfrågor, det finns inga forum för bibliotekschefer och ingen gemensam diskussion om vad som fungerar eller inte fungerar. SSB började katalogisera 2019 och har anställda som enbart arbetar med katalogisering och utveckling, vilket skiljer dem från ett mindre folkbibliotek.

Statusrapport från KB

a. Presentation av de nya Libriskoordinatorerna

Johanna Berglind började arbeta på KB i september, hon har tidigare arbetat i sju år på Stockholms universitetsbibliotek som verksamhetsutvecklare och har innan dess arbetat på regionbibliotek och folkbibliotek.

David Södergren Medin började också arbeta på KB i september och kom då från en tjänst på Stockholms stadsbibliotek och har tidigare arbetat på Myndigheten för tillgängliga medier, regionbibliotek och folkbibliotek.

Tjänsterna som Libriskoordinatorer är nytillsatta. Det har funnits en roll som Libriskoordinator tidigare, men i samband med tidigare omorganisationer på KB har det minskats på personal mellan den operativa nivån och ledningsnivån. Detta har lett till brister i kommunikation och samordning. Arbetet med systemutvecklingen har pågått men det har saknats resurser till planering och verksamhetsutveckling.

b. Libris vision

Utvecklingsrådets medlemmar har för två år sedan tillsammans med personal från KB under flera workshops arbetat fram en vision för Libris. Det togs sedan aldrig något beslut kring denna visionstext och KB har nu plockat upp dessa dokument för att ta ett omtag med visionen.

Detta arbete pågår nu i Libris Samordning KB där vi kommer att utgå från det arbete som tidigare gjorts med hjälp av utvecklingsrådet för att förankra visionen inom KB. Det är viktigt att en vision för Libris finns på plats då det har tillkommit många nya chefer och en relativt ny ledning inom organisationen.

Visionen behöver också förankras i utvecklingsrådet och kommuniceras till Libriskollektivet. Det blir troligtvis en viktig uppgift för de nya medlemmarna i rådet.

Sara lyfter att synen på Libris påverkas mycket beroende på vilka som sitter i rådet, idag görs mycket arbete för Libris utanför KB, flera av de nationella tjänsterna görs tillsammans med olika delar av bibliotekssektorn. Det har runnit mycket vatten mellan broarna sedan senast så nu behöver vi tillsammans identifiera behoven och se vad vi behöver göra.

c. Librisdagen

David Södergren Medin gav en kort sammanfattning om dagen. En spaning är att inte så många chefer från Libriskollektivet deltog. Kan det bero på att Librisfrågor inte ses som strategiska frågor utan mer angår de medarbetare som arbetar operativt med detta?

d. Frågor från Libriskoordinatorerna, Utbildningsbehov,

Libriskoordinatorerna har påbörjat en behovsanalys angående KB:s utbildningar i ett längre perspektiv. I detta arbete intervjuar man personal inom KB som hållit utbildningar, tittar på statistik från tidigare utbildningar, samt intervjuar personal på folkbibliotek som katalogiserar i Libris. Intervjuer

har också genomförts i samband med möten med Libris användargrupp. Samma frågor skickas också till medlemmarna i Utvecklingsrådet efter mötet.

På kort sikt arbetar KB med en ny användarvänligare version av Metadatabyrån och siktar på att under våren anordna grundutbildningar med fokus på nyanslutna bibliotek då det finns en restlista med nyligen anslutna bibliotek som ännu inte erbjudits någon utbildning.

Anders menar att från folkbiblioteken finns en tydlig önskan om mer utbildning. Biblioteken behöver en grundnivå som inte erbjuds idag, men frågan är om KB ens räcker till för detta. Sara tycker att det kan vara lättare att avsätta tid när man går en kurs på annan plats. Det kan vara svårt att fokusera på utbildningen när man är på plats på arbetet. Det är bra att ha ett tillfälle att tala om katalogisering och metadatahantering.

e. Status Libris utveckling

Johanna Robinsson Aalto produktägare för Libris berättar kort om årets som gått. KB har arbetat med en ändring för visningshistorik, stöd för queerlit i en tesaaurus, koppling till KB:s interna system för digitiseringsprocesser – digistöd och förenklad katalogisering för digitala reproduktioner. En förbättring för sammanslagning av poster har också införts samt förbättringar av katalogiseringsgränssnittet och id.kb.se.

KB har även publicerat en Libris Roadmap på kb.se som visar kommande planerad utveckling. KB kommer att uppdatera den en gång i månaden. Nästa release med ny funktionalitet är planerad till den 7-8 december.

Just nu och till slutet på november pågår ett arbete med en målgrupps- och teknisk nulägesanalys för Libris användartjänster, bl.a. Libris webbsök. I december påbörjas en förstudie som planeras pågå till nästa sommar. I förstudien involveras även andra tjänster som fjärrlån och biblioteksdatabase. Förhoppningen är att det ska gå att påbörja viss teknisk utveckling parallellt med förstudien.

Flera bibliotek och andra aktörer vill använda sig av KB:s API:er och KB kommer att ta fram riktlinjer för hur de ska användas tillsammans med systembibliotekarier och informationsarkitekter. Detta både för att få bättre översikt över hur de används men också för att kunna leverera bättre tjänster.

Stefan frågar om Libris X-search som används av Uppsala Universitet, finns det några planer att förändra den. Johanna berättar att om Webbsök förändras så påverkar det även X-search då dessa är sammanbyggda i dagsläget. Det blir upp till KB att säkerställa att funktionaliteten finns kvar ändå. Men inget kommer

att ändras förrän tidigast sommaren 2023 eftersom KB undersöker vilka tjänster som behöver byggas om.

Det finns idag användare av alla API:er men vissa kan ha så lite som en användare medan andra har många och det påverkar tidsperspektivet för framtida förändringar. Alla förändringar kommer att kommuniceras ut i god tid.

Stefan frågar också om format, om det finns planer på att avveckla marc21.

Det finns idag ingen tidsplan för detta utan det kommer i så fall ske i ett längre perspektiv och då kommuniceras ut i god tid för att ge incitament till användarna att gå över till Bibframe-formatet.

Anders tycker också att det är bra med en översyn av API:erna. Användningen av dem har förändrats på femton år och de kräver idag en högre grad av professionell förvaltning. Kan KB jobba med att bygga tjänster baserade på sina egna API:er? Det kan behövas en diskussion om den övergripande nationella infrastrukturen.

Johanna RA ser fram emot resultat av förstudien för att se hur systemarkitekturen egentligen ser ut idag. När analysen är klar kan KB dela med sig av den så att vi har ett gemensamt mål för arkitekturen. Tidigare har KB tagit fram många API:er, och nu förvaltningen av dem förbättras med dokumentation och information som kommuniceras ordentligt.

f. Utvecklingsrådet framöver; upplägg mötesformer.

Diskussion om förfarandet att ta fram nya delegater till rådet. Flera medlemmar har idag suttit längre än sina ursprungliga mandat. Ska KB vända sig till SKR och SUHF och be om en ny nomineringsrunda? Vad tycker rådsmedlemmarna?

Anders menar att innan KB kontaktar SKR bör man fastslå vad uppdraget och syftet är så att det är klart för nya medlemmar vad deras roll är och vad som förväntas av dem.

Sara påpekar att det finns diskussioner mellan SUHF och KB om uppdraget om samverkan kring nationella bibliotekstjänster. Det finns ett behov av att hitta former för hur vi samarbetar och samverkar, där Libris bara är en i mängden av tjänster. När det gäller Libris så finns det avtal eller överenskommelser mellan alla bibliotek som deltar, medan andra former av samverkan är mindre formaliserad. Det är också bra att göra om proceduren med ledamöter igen så att allt görs korrekt.

Stefan vill förtydliga rådets roll och uppdrag inför kontakten med SUHF och SKR. Linda menar att det kan behövas olika roller representerade i rådet. Under tidigare projekt med Libris XL blev det lätt ett tekniskt fokus, det bör kännas relevant för alla att delta i mötet.

KB kommer att kontakta SKR och SUHF med önskan om en ny nomineringsrunda. När denna process är klar kommer KB att kontakta de nya medlemmarna och först därefter kan vi planera in för ett nytt möte.

Hur blir möten effektivast, skall det vara digitala eller fysiska möten och skall man hellre ha flera kortare möten under året?

Stefan berättar att man tidigare hade tätare möten under arbetet med Libris XL och visionen, annars var det två möten per år. Sara menar att det beror lite på innehållet i mötet, är det fråga om avstämningar fungerar det bra med digital möten, medan andra former av möten fungerar bättre om man träffas fysiskt.

Oskar avslutar detta möte med att tacka alla som tog sig tid att delta, mötesanteckningar kommer att skickas ut till deltagarna och KB tar till sig mycket av det som kommit upp under mötet. Libriskoordinatorerna återkommer med fler frågor per mejl. KB kommer även att återkoppla från processen med tillsättningen av nya medlemmar.

4. Kommande möte

KB kallar till nytt möte med utvecklingsrådet när de nya medlemmarna är nominerade.

5. Mötet avslutas